

נ ר ח נ ו כ ה - נ ר ת מ י כ ה

נר למאבק אחינו היהודים בקרית המועצות,
נר להאיר חייהם בסוגר,
נר להעלות צל נס גבורת שאיפתם
לחירות הרחם והאומה,
נר לברכם המוליכה את ארץ האבות,
ארץ ישראל

יצאה האור הטהר במנוחת ישראל -
יתחבר האור עם אור המכבים, מושיעי העם,
משחררי המולדת,

ישתלב האור הטהר בכל אבי יהודי בעולם -
יאיר לעד נר ההצדקות השלמה והאחדות המלאה
של עם ישראל עם כל בניו באשר הם לשם.

(המועצה הציבורית
למען יהודי ברהי"מ)

מזל טוב... מזל טוב

י מ י - ה ו ל ד ת
*****

18.12. אפרים מעין

מרים המאירי

דני סמברג

14.12. הלה אילון

15.12. טומי עמית

איתמר עדר

תאיר כהנא (נכדה של כהן)

י מ י - נ י ש ו א י ן
*****

15.12. ענת ודוד ארנברג

16.12. הלן ואייבן לויך

עדנה ואלק קולינס

טאבה וברנרד וולף

16.12. רינה כהן

אדי נמנוב

17.12. אודי אגם

דני קפלן

רפי שיינגזיכט

כרמי סינה

ב ן נ ו ר ל ד
*****

להורים - דינה ובנסין

לסבתא - בלנש

ולכל המשפחה - שפע נחת!

18.12. אלן איסטון

פט בן-זאב

קלייר לויך

יוחס עתיר (נכד של מנדזיגורסקי)

19.12. הרי בילגורי

גדעון נוה

טל קרמר (נכד של בן-צבי)

מה נשמע?

* 50-55 מ"מ - בקושל. השוואה מעניינת עם השנה שעברה: בשבוע הראשון בדצמבר כבר נרשמו 287 מ"מ!

* קצת באיחור, אך עם כל הלב, אנו מאחלים נסיעות טובות ובילוי נעים לגילוי ק., שיצא לפני שבוע לאנגליה - התחנה הראשונה בתקופת חופשתו. התחנה הבאה בוודאי תהיה ביקור אצל אלדד בסך-פרנציסקו. מסור ד"ש. איתו נסע גם נמרוד אנגלסברג, וגם לו ברכות חמות לחופשה נהדרת.

* ברוכה הבאה לענת ארנולד, שהגיעה הביתה לחופשת מולדת של כחודש. אם אינני טועה יש לה, לענת, בהחלט מראה אקזוטי-מזרח-רחוקי עכשיו - או אולי תמיד היה לה?

* ביקור המשפטנים האמריקנים עבר בהצלחה רבה וכל החברים שאירחו אותם התמוגגו מנחת מפתיעות האורחים והתעניינותם הכנה כנעשה אצלנו. כל הכבוד ליואב פ. על יחסי-ציבור.

* באותה עת שמעו חברי "מועדון פלוס" שיחה מפני העיתונאית דבורה בן-שאול, שגם מעבירה חוג לכתובה יוצרת כראש-פינה. היא סיפרה מנסיונה העשירי ככתבת עיתון וציינה את השינויים הרבים שחלו במקצוע בשנים האחרונות, במיוחד אצל היתונאיות.

* בליל שבת למדנו הרבה על הרי געש בהוואי וקינאנו בטומי בגלל החוויות המד-הימות שהיו לו שם. וכשמדברים על טומי, לאחרונה החליף אותו אורן פ. כמדריך שנת ההכשרה.

* עסקנו השבוע גם בעתיד. עתיד ה"צנרת" משך קהל רב לחדר-האוכל במוצאי-שבת (יותר אפילו מסרט) ויש סיכויים להופעות חוזרות בזמן הקרוב.

על עתיד בית-הספר דנו בהרכב מצומצם יותר ובאווירה קרירה יותר, כי הדלת הא-חורית. במועדון עדיין פרוצה בסגנון שנות ה-60!

* מקהלת הגליל העליון, וחברי כפר הנשיא בתוכה, משתתפת בכנס המוקדש למוסיקה יהודית, שיתקיים במלון "רמדה" בירושלים בשבוע הבא. הכנס מיועד למלחינים ומ-בצעים, חברי התנועה הקיבוצית. דרך אגב, נזכה לשמוע את המקהלה הנ"ל בחודש ינואר כאן אצלנו, כאשר תקיים שבוע של חזרות ויעניקו לנו קונצרט לכבוד שנת ה-40 שלנו.

* המפעל שלנו מציג כתערוכת "כימיה 88" במלון פאלס בת"א השבוע. האטרקציה הגדולה, כמובן - המפעיל החדש. נקווה להדים חיוביים.

* "הגדולים" מבית התינוקות אמורים לעבור בעוד מספר ימים לפעוטון "כולבול" עם פס פ. המטפלת. בזה מתפנה מקום לדור חדש של תינוקות, שממתינים כבר בקוצר-רוח להעברה מבית אבא-אמא! בהצלחה לכולם.

* ושוב איחולי החלמה שלמה להרי ברק, שעדיין מאושפז בצפת, וגם לגב' אסתר בלק, השוכבת בבית עם שפעת.

שבת שלום וחג אורים שמח
אלז

החירתון החברתי

כמה הערות בעניין

נדמה לי שהמשבר החברתי הוא תוצאה ישירה של המשבר הכלכלי. אחרי ההרגשה של יציאה לדרך המלך הכלכלית, האכזבה והנגימת שההרגשה היתה מבוססת על אשליות, בתוך מצב של אינפלציה דוהרת, מביאה לאי-בטחון בקיבוץ כדרך חיים. המצב היום לגמרי שונה ממצבים דומים לפני 20 שנה. אז טרם הגענו ליציבות כלכלית ואנחנו - כמו כל המדינה - היינו עוד בשלב של "פיתוח חלוצי". יחד עם זאת אין לשכוח שאחרי כל מלחמה, כולל מלחמת השחרור, היה גל עזיבות בקיבוצים. אך אין ברצוני לנתח כעת את הנושא הזה.

מדובר בתנועה ובמשק על חיפוש דרך לשינוי ביחס בין החבר לקיבוצו, כדי שה-חבר ירגיש יותר אחריות בעניין תרומתו, ומאידך שירגיש שכדאי לו, מפני שהוא מקבל פיצוי אישי מסויים לתרומתו. הבעיה היא במציאת מדדים אובייקטיביים לתרו-מות השונות והמגוונות. האם יש אפשרות למדוד מאמץ כנגד הצלחה או כישלון? האם יש אפשרות להפריד בין יכולת טבעית לבין מאמץ? איך נמדוד תפקידים מינהליים לגבי הפיצוי האישי? האם נפריד בין בעלי מקצוע ואחרים? לדעתי, מסוכן לשאוף לכיוון זה, שכל-כך פופולרי בימים אלה, בלי קודם למצוא שיטות אובייקטיביות למדידת הדברים ושיטות אובייקטיביות אף להגדיר, מה אנחנו בעצם מציעים. ידוע לי שהבעיה של הזדהות החבר עם הקיבוץ קיימת. ולא רק זה, אני בעצמי פגשתי מס-פיק ותיקים מקיבוצים שונים, שמאוכזבים מהישגיהם כבונים חברה חדשה. עם זאת, נדמה לי שהדיבורים הרבים על פיצוי אישי הם די סטיכיים ולא בדקנו את הבעיות של ביצוע לעומק, כמו שלא בדקנו אם קיימות אפשרויות אחרות.

כמוכן, במיוחד בימי משבר כלכלי הבעיה של שוויון מתפתחת לממדים מעיקים. בימים טובים אפשר לתקן מצבים רכים של אי-שוויון ע"י תקציבים. אני מניח, שמבחינה חומרית בכל אופן, האיש בעל חמישים מליון דולר לא סובל לעומת חברו בעל מאה מליון דולר - שניהם יכולים להסתדר לא רע, כולל נסיעות לחו"ל לפי רצונם! אבל כשחבר אחד יש תקציב ונגיד - אותו הסכום ממקורות חוץ, מול חבר אחר שאין לא ברירה אלא לחיות רק על תקציבו, במצב חידום של צמצום העניין חשוב בפרופור-ציות אחרות לגמרי. שלא נשלה את עצמנו - אין אפשרות להגיע לשוויון מושלם באף תחום של החיים. אך עלינו להיזהר מאוד לא לתת לפער יותר מדי גדול להיפתח בין החברים. הפער הגדול בין הקיבוצים ה"עשירים" והקיבוצים ה"עניים" מספיק מסוכן. פער גדול בתוך חברה קטנה וסגורה מסוכן הרבה יותר. לכן, אם כבר הסכמנו אצלנו שנסיעות לחו"ל מותרות על חשבון מימון פרטי, אסור לנו להוסיף ולהרחיב את הפער בין החברים.

אני מניח שבמרתון החברתי שאלה זו תהיה מרכזית. ושוב, כפי שצריכים למצוא דרכים אובייקטיביות לעניין מאמץ, תרומה, פיצוי, גם צריכים לנסות למצוא איזו דרך אובייקטיבית לשלוט על אי-שוויונות.

נר - זיכרון

כ"ה בכסלו תשי"ג - משה דוארי
כ"ח בכסלו תשמ"א - חנה יודאיקין

הכל באצל הכתוב אתה.

אני הזמנצ'יק ואני שייכת לינקל רבינוביץ, חבר קיבוץ.

הדואר הביא אותי למרפאה. שם המזכירה הרפואית קיבלה אותי בשמחה - "סוף סוף ההזמנה הגיעה - אכתוב לינקלה מיד." "אספר לכם איזו עבודה גרמתי לה.

- (1) היא בדקה את הרישום
- (2) היא מסרה את הפרטים
- (3) היא כתבה בדו"ח השבועי של הזמנות + למסור לרופא.
- (4) היא כתבה הודעה לינקלה שהזמנתו הגיעה לנסוע לבי"ח בשם "הובולולו" בשעת חצות בתאריך 10.12.87.
- (5) היא רשמה באלפון כ'. אתם יודעים שלפעמים חברים לא זוכרים מה שרשום בפתק ואת הכ' קל למצוא באלפון.
- (6) המזכירה מכניסה אותי למעטפה שעליה רשום "ינקל רבינוביץ 10.12.87" ומכניסה אותה למגירה "מעטפות-הזמנות" בין המעטפות של תחילת דצמבר, לפי סדר התאריכים (איזה סדרים!!)

אחרי כמה ימים ינקלה טילפן - "אני יודע שאני נוסע ל'הובולולו', אבל איני זוכר מתי". המזכירה עזבה את עבודתה, לקחה את האלפון ומצאה את הדרוש. כולם מרוצים...

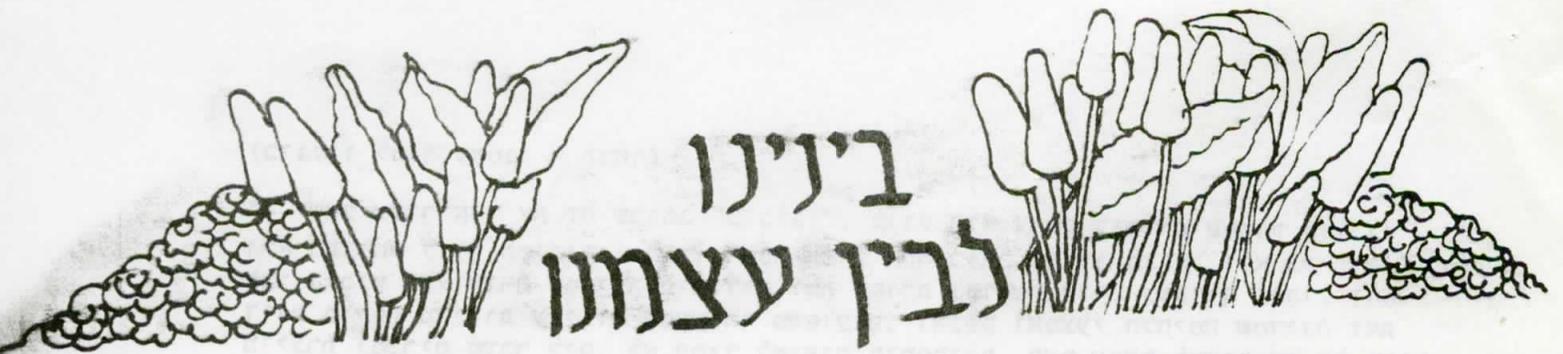
- (7) סוף **נובמבר**, המזכירה הזמינה טופס 17, מכניסה במעטפה יחד איתי (הזמנצ'יק) ופתק הוצאות והניירות הדרושים ומכניסה לתא-הדואר של ינקלה.
  - (8) כעבור כמה ימים ינקלה מטלפן. "אינני יכול לנסוע. אהיה בחוץ בעיר, בעבודתי." "למתי אפשר לקבוע תור", שואלת המזכירה. "לא ביום ב' או ה' ולא יותר מדי מוקדם ושיודיעו לנו לפחות שבוע מראש, כדי שאוכל להסתדר."
  - (9) המזכירה כתבה לבית-החולים, בצירוף ההזמנה (זאת אני - הזמנצ'יק) ושוב נסענו עם הדואר לבית-החולים. רשמו עלי תאריך חדש ונסעתי שוב בדואר לקיבוץ. המזכירה קיבלה אותי בשמחה גדולה כי חזרתי מהר וקבעו תור לפי דרישותיו של ינקלה.
- למחרת - טלפון! (נו, מי זה יכול להיות?) "הפעם אני יכול לנסוע דווקא ביום ב'." "חשבתי - אוי וי, עוד פעם אסע לביה"ח בלי ינקלה ובחזרה..."
- חבל, חבל! ינקלה, בפעם הבאה כשאינך יכול לנסוע לפי התאריך שקבעו לך, אולי תתקשר עם ביה"ח ותקבע תור בהתאם לדרישותיך והיכולת של ביה"ח. אני אחכה לך - לא לדאוג! אחר-כך עליך רק למסור למזכירה את שינוי התאריך.

לבריאות!

הזמנצ'יק - שאוהבת שירות טוב ושיתוף פעולה

(שם "המצבירה" שמוי באערבת)

העולם והאדם הקטן

* בשעה ששורות אלו נכתבות יושבים ביחד מנהיגי ארה"ב וברית-המועצות, בכוונה לחתום על הסכם שיביא לסילוק של טילים גרעיניים לטווח קצר ובינוני מהעולם. אולי מפגש זה יביא בעקבותיו הסכם לחיסול כל הנשק הגרעיני, שנמצא בידי שני הגושים היריבים - ברית ורשה וברית נאט"ו.

והאדם הקטן? רוב האנשים באמריקה אינם מחלהבים מרעיון ההסכם, לפי דיווח הרדיו הבריטי. הם פשוט לא סומכים על הרוסים. חלק מהם יודע שחיסול תוכנית "מלחמת הכוכבים" האמריקנית יביא לאבטלה לא רק בקרב המוני טכנאים, אלא של אלפי אנשי מדע ומחקר. מי צריך הסכם כזה? יודעי דבר, הבקיאים ביחסי הכוחות של שני הגושים, אומרים בצניניות שהכוחות הקונבנציונליים הרוסיים עולים כמה מונים בעוצמתם על כל צבאות המערב גם יחד ועל כן הסובייטים ירוויחו מן ההסכם ובבוא היום... זבנג!

כשיבקע אלפים עיתונאים ואנשי תקשורת מכל רחבי תבל התכנסו בושינגטון כדי לדווח... מה ידווחו? פרשן אמריקני, יליד אנגליה, אלסטר קוק, שמתייחס למתרחש בעולם, ובמיוחד בארה"ב, בהומור, אומר שקרוב לוודא שני המנהיגים יישבו לבדם עם שני מתורגמנים, ויש להניח שאף מילה לא תודלף החוצה עד ששניהם ימסרו הודעה משותפת. אז על מה ידווחו? יסקרו את התספורת של ננסי רייגן והיופי הסלא-בי של ראיסה גורבצ'וב. לזה צריכים 7000 אנשי מלל? מוגזם.

יום לפני בואו של מיכאיל גורבצ'וב לושינגטון באו מאה אלף יהודים אמריקנים ממקומות מגוריהם השונים והפגינו בבירה האמריקנית. מרשים! הפגנת סולידריות יהודית! "שחררו את עמי" הם צעקו. יופי. אחרי ההפגנה, כמו בכל הפגנה, הם חזרו הביתה בהרגשה שעשו משהו האמנם?! כותב טור זה השתתף במצעד יהודי גדול בלונדון בימים ההם, כאשר בריטניה הגדולה טרם החליטה להסתלק מאחיזתה המנדטורית בפלסטין. נשאנו סיסמאות בנוסח "הלאה הספר הלבן", "תנו לניצולי השואה לחיות בארצם!", ועוד. היחידים שהתרשמו מההפגנה היו השוטרים הבריטיים שנאלצו ללוות את המצעד לכל אורך המסלול. קל יחסית להפגין, במדינה דמוקרטית לפחות. הפגנות יש למכביר, עליה אין. קץ הקיום היהודי בגולה מתקרב.

ובהיכל הספורט של יד-אליהו התכנסו עשרת אלפים ישראלים במפגש הזדהות עם הסירובניקים. כאן אולי היו צריכים להיות לא רבבה אלא רבבות בכיכר מלכי ישראל, כי לנו זה חשוב. חשוב? כמה מן עשרת האלפים היו עולים מרוסיה וכמה ילידי הארץ? מה זה משנה? אם הפגנה בושינגטון לא תשנה כלום, מה יועילו רבבות במדינה ים-תיכונית קטנה? לנו זה נחוץ, כי אנחנו מתנהגים כמו ישראלים ולא כיהודים. אנחנו מזדהים רק עם עצמנו ולא עם אף אחד אחר. מרוב הפנמה אנחנו משכנעים את עצמנו שכאן זה העולם ולא שם.

מילה טובה ל-B.B.C., שלא תמיד אוהבת אותנו, היהודים. ערוץ 4 של שירות הטלביזיה הקרין סרט שערך העיתונאי היהודי ברנרד לוין, על בעיות היהודים הרוסיים, שנלחמים על זהותם היהודית ורוצים לצאת לישראל. צפיתי בסרט ביום שני השבוע והדמעות עמדו בעיני. נושא נדוש, ובכל זאת אנו מתפעמים מן הגבורה, הנחישות ומן הנכונות לעימות עם הק.ג.ב.

(בינינו לבין עצמנו - המשך)

* שאל צעיר אחד את זה שכותב "בינינו", מדוע הוא עוסק בדברים שמחוץ לקיבוץ ולא מתייחס לנוף הקיבוצי בלבד. "בסך-הכול אתה כותב בעלון פנימי ולא בעיתון!" חבר קיבוץ הוא אזרח במדינה היהודית ומה שקורה במדינה חייב לעניין אותו. והמדינה מוקפת מדינות עוינות שמעשיהן משפיעים. והנשק ואמצעי הלחימה שמדינה זאת מילצרת נמכרים מעבר לים, לא תמיד לאנשים סימפטיים. האם אפשר לחשוב רק על החוב או על ה"אובר"?

זאת היתה האסיפה שהיתה

* הרגשה של הזדמנות שהוחמצה, כמו זיקוקין-דינור שנרטבו ורק משמיעים אנחת-גסיסה ולא פיצוץ רב-גוני. אין הזמן מתאים לעשיית חשבונות, זה נעשה כשירווח לנו. הגיוני ואיש לא עירער, אבל אותה הנהלה שלא השכילה לקרוא את הכתובת על הקיר היא שעוסקת בחיפוש מוצא מן הסבך. זה מה שיש. כמה משתתפים היו באותו הערב? איש אינו יודע, כי המזכירה נסעה למוחרת לסמינר למזכירים ומ"מ המזכיר נסע להשתתף באקשן של הקונגרס הציוני. ושכחו לכתוב את דיווח האסיפה, שהחשוב בו הוא מספר המשתתפים. מה יש לקרוא בימים אלו, אם לא תמצית החלטות האסיפה וכמות הגשם שירדה ביממה האחרונה?! מספרים ששליט בגדד, החליף הרון-אל-רשיד, היה מעת לעת מתחפש כאזרח פשוט ויורד מארמונו לשוק, כדי לשמוע מה האיש הפשוט חושב על מעשי השלטון. הוא לא היה שליט דימוקרטי, אבל השכיל לדעת, שיש פעמים שלא צריכים לנאום בפני העם, אלא לשמוע אותו ודיעותיו באופן בלתי-אמצעי.

שאלו את מיג הזקן, האם גם אז, כשהיה צעיר, ביזבזו ערב בשאלה, מתי ידווחו לאסיפה את מה שהאסיפה צריכה לשמוע. מין גירד בפדחתו ועצם את עיניו לרגע ואז השיב: "תמיד מבזבזים זמן באסיפות, תמיד מתייחסים לדברים הטריביאליים. אבל אז לפחות צחקנו הרבה."

מן החדשות

מטוס דו-מנועי אמריקני, שבו נוסעים רבים, נאלץ לנחות נחיתה-אונס. הסיבה: אחד המנועים השתחרר ונפל כשהיו בגובה 40 אלף רגל. דובר החברה מסר, שלא היתה סכנה של ממש, כי מטוס מסוג זה מסוגל לטוס גם במנוע אחד. ומה עם אלה הנמצאים למטה והולכים על פני האדמה? אין מספיק בעיות עם נהגי פגע-וברח, מבלי שאדם פשוט יצטרך להביט למעלה כל הזמן, כדי לוודא שכמה טונות של מנוע, שנשבר לו להיות צמוד למטוס, לא עומדות להחזיר אותו לאמצע כדור הארץ?

תיירות

צופים גדול של 25% בתיירות לארץ בשנה זו. באחת האסיפות הבאות עלינו לטובה מובטח לנו דיון עקרוני בנושא מעניין זה. כל מי ששמע את הסברו של איש מחניים יוני על התוכניות של משיכת תיירים לגליל, בוודאי הרגיש כמו קברניטי הקיבוץ שמה שחטר לקיבוץ ידידותי זה הוא תיירות. כדאי למנות את יתרונותיה של כפר הנשיא, שיהפכו אותה למקום/אתר/בוטיק/היכל/מסעדה (חמישה מזלגות, כולם עקומים) מבוקש ביותר.

(א) תיירים יהודיים יוכלו לראות חלוצים יהודיים בנוף יהודי מדברים לשון יהודית: "איים כותבִּיגָּ אַ מיכתב".

(ב) תיירים נוצרים יוכלו לטבול בירדן במקום טבילה מוכר ולקנות בקבוק מי ירדן שמחוללים ניסים, אם שותים אותם.

(ג) תיירים מוסלמים יוכלו לאסוף אבנים המתאימות לזריקה על כלי-רכב ולמכירה

(בינינו לבין עצמנו - סוף)

לבני הדודים ממאה שערים.

ד) הודות לתחנה ההידרו-אלקטרית יהיה אגם שייט ואפשרויות של דיג בחכה.

ה) ניתן לסעוד בחדר-אוכל אותנטי (משופץ) מן הימים ההם, בליווי זבובים, יתושים ועקרבים.

פילת הבנייה

שאלה: האם באולם ההתכנסות וההתפזרות תהיה כמה מסתובבת? תשובה (מן הכמאי הנודע קרלוס נשתרחורתי, שביים את האופרה הישראלית הנודעת "נסתובבה כל היום"): "לא, הכמה לא תסתובב. זו שיטה ישנה. הכמה תהיה קבועה והאולם יסתובב. זה נותן לשחקנים אפשרות לראות את הקהל מכל הזוויות ולמנוע מהצופים מלברוח (כוח צנטרי-פוגלי). ואם יש הפרעות מן הקהל, ניתן יהיה להגביר את מהירות הסיבוב ולהעיף את המתפרעים דרך פתחים מיוחדים."

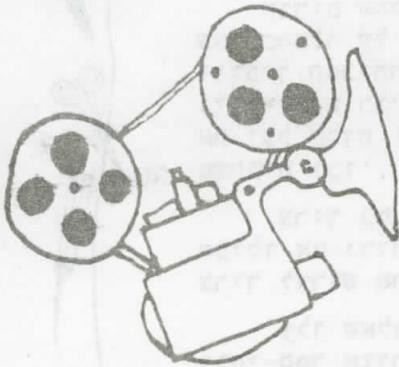
שאלה: בגמר הבניין הרב-תכליתי שבוודאי ישתרע על שטח גדול מאוד - איך יוכלו אלה המשתמשים בו למצוא את דרכם במסדרונות, בסימטאות, בחנויות, שירותים, בוטי-קים וכו'?

תשובה (מפי מורה-הדרך אריה פטפטי מכית-ספר שדה מכוא טובא): "יוכלו לקנות מפות עם הסבר בשש שפות; יוכלו ללכת לפי שכילים מסומנים בצבעים שונים (אדום - למרפאות, כחול - למוזיאון תל-רומן, צהוב - למועדון הלילה 'הבננה הסדוקה'; ירוק - לסופרשווק וכו') או להיעזר במורה-דרך מוסמך. מי שלא רוצה אחד מהנ"ל, פשוט לא ייצא מזה."

הודעה

טור זה יופיע לעיתים רחוקות יותר מעכשיו, כיוון שכותבו התחייב לעסוק בהכנת חוברת-ספר ליום ההולדת ה-40 של קיבוץ זה.

א ר י ק

פילת הסרט השבועי

שם הסרט: רוזלנד ROSELAND

בלמוי : ג'יימס איבורי

משחק : ג'רלדין צ'פלין, כריסטופר וולקן

המשולש מרצ'נט, רות פרייור ג'אבאלאהלה, וג'יימס איבורי חברו לעשיית הסרט בהודו. הם הקימו חברת הפקה שמרצ'נט מפיק, רות פרייור כותבת את התסריטים וג'יימס איבורי מביים. את סרטי החברה מאפיינים סממנים אינטלקטואליים ואסתטיים מיוחדים, שהם המשך של תפיסת עולם הומניסטית של שלהי האימפריה הבריטית. סרטיהם זכו להצלחה מסחרית גדולה, גם משום שהצליחו לשמור על עדינות מסר שאינו מתחנף לקהל. במשך ראינו את סרטם "אבק לוחט" וכמובן את סרטם המפורסם ביותר "זכרונות אהבה מפירנצה" שקצר הרבה אוסקרים בבציר '86. "זכרונות אהבה" אמור להופיע על מסכנו בסוף החודש הבא. השבוע נראה סרט אחר של הקבוצה המצויינת - "רוזלנד". שלושה סיפורים נפרדים מתרחשים באולם ריקודים בניו-יורק בשם "רוזלנד". במגע עדין ועם המון אמפתיה מתאר הסרט את מאבקם הנואש של הגיבורים להשיג בן או בת זוג לריקוד ולברוח מהבדידות שבה הם שרויים בעיר הגדולה. סרט אסתטי, נוגה ומינורי.

ג. (וולטר) סרטים

למי חסר הבורג?

בורג: מסמר בעל הריצים לוליניים לארכו החודד לתוך דבר - מחבר או מצרף או מחזק... (מילון אבן-שושן, מהדורה 2).

אני כאן משתמש בבורג כסמל של המסלול הטכנולוגי. המחבר או המצרף או החודד מבי"ס תיכון עיוני די-רגיל את תוך עידן טכנולוגי ומדעי. בשעתו הייתי בטוח, שתוך זמן לא רב יצטרפו למגמה הטכנולוגית תלמידים ותלמידות בהמוניהם: הרי מרבית תלמידיו מברכים עשיה ופעלתנות על סבילות ואידאולוגיה. מגמה זו גם מהווה אפשרות להפוך לימודי בית-ספר של טווח ארוך, לדכרה כמעט מיידית לקראת החיים בכלל ולחכשרות מקצועית בפרט. ואולם, מאז "חזון הימים הראשונים" חלה אכזבה מסוימת: אמנם המגמה קיימת ושמה הטוב הולך לפנייה - ואולם מספר רב של תלמידים המתאימים במיוחד למגמה, וברמתה הגבוהה ביותר (היא המסמ"ת), למעשה לא הגיעו אליה. אצל התלמידות הבעיה חריפה עוד יותר. היו שנים שבהן אף לא בת אחת למדה במגמה הטכנולוגית. בשני מחזורים חל שיפור כפול: שנה אחרי שנה שתי תלמידות התחילו ללמוד במגמה הטכנולוגית. אולם השנה חזרנו לסדרנו: המין ה-(לא-כל-כך)-חלש נעדר שוב מן המסלול. לבורג חסרות בנות. ומדוע חסר הבורג למספר רב של תלמידיו?

אני מבחין ב-4 נקודות עיקריות המסבירות היטב את הגורמים המגבילים את יכולת המשיכה והקליטה של מסלול הטכנולוגיה:

האם המסלול הטכנולוגי הוא "מסלול אמבטיה"?

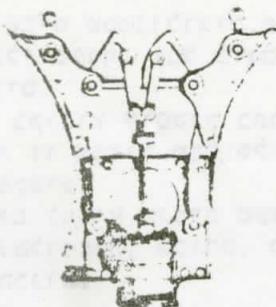
לימודי אמבטיה הם אותם המקצועות המתחילים בשלב מסויים, ללא לימוד מוקדם בשלב הקודם, ובלי הבטחה להמשך אחרי תום הלימודים הפור-מאליים. במקצועות "זורמים" ("לימודי נחל") כגון ביולוגיה, גיאוגרפיה ואפילו תנ"ך, התחילו הלימודים שנים רבות קודם לכניסתו של התלמיד למסגרת הלימוד המורחב של המקצוע, (אמנם יש ומכנים מקצועות אלה בשמות אחרים: טבע, מולדת, סיפורי-המקרא), באמצעותם רוכש התלמיד לא רק איזו תחושה, הלכה למעשה, של מה נלמד וכיצד - הוא גם רוכש לעצמו תבניות יסוד של המקצוע המסויים הזה. ואולם, חשוב מן הכל - הוא לומד משהו על עצמו: כיצד הוא מגיב למקצוע; האם טוב לו עם תהליכי הלמידה וגם האם גנוזים בו, בחלמיד, כישורים טובים למען יצליח בלימודים הללו. הרי לא מומלץ לקפוץ לתוך כריכת-שחיה עמוקה, מבלי לדעת מראש אם אתה יודע גם לשחות!... אנחנו מיטיבים לדעת, שבגיל המעבר לחטיבה העליונה (ולמסלול הטכנולוגי), נמצאים בני-הנעורים בשלב של חיפוש הזהות העצמית, המתמשך תקופה ארוכה. טוענים הפסיכולוגים, שאנו מיטיבים

להכיר אתם, אם ביכולתנו לנבא את התנהגותו בעתיד. לא רק שאין אנו מכירים את התלמידים כולם - גם התלמידים אינם מיטיבים להכיר את עצמם. אין הם בטוחים בזהותם. לכן, בלי מגע ממשי עם לימודי הטכנולוגיה, לא כל מועמד טבעי למסלול הזה מוכן להתום על הצטרפות מחייבת למסלול שהינו בלתי-מוכר ולתקופה של 3 שנים (שהיא יחסית ארוכה).

עובדה זו היא מעובדי המחנך או היועצים המשתדלים לסייע לנערים בייעוץ ובהכוונה. הרי כאשר החכירה מבקשים ללמוד גיאוגרפיה, ביולוגיה או תנ"ך וכו' כמקצוע מרכזי, אזי אתה כפשוטו שאל את מוריו של המועמד. מורים אלה למדוהו במשך שנים מספר, והכירו מקרוב את הישגיו ואת סגנון לימודיו; לכן הם מוס-מכים לשפוט את סגולותיו של התלמיד - ומידת סיכויו להצליח. ואף להפיק סיפוק מן המקצוע המורחב. ה פ ו ך הוא המעב ביחס ללימודים במסלול הטכנולוגי. אין לנו, כמורים, מידע מוקדם וממשי על "המצאותיו" של התלמיד בסכ-נולוגיה - ולתלמידים אין היכרות אישית, לא עם המורים ולא עם החומר הנלמד. הנסתר עולה על הנגלה. והתוצאה - תלמידים רבים מוותרים על "התעוזה" וחוששים להצטרף למסלול הבלתי מוכר.

עבודת הילדים כדוגמה לבחבוב משאבי כח-אדם.

במשך שנת הלימודים שעברה נפגשתי עם קרוב ל-260 תלמידים, בראיונות אישיים. להפתעתי הרבה התברר לי פתאום, שמבין 260 אלה, רק 4-2 עבדו ביום עבודתם באיזה מפעל טכנולוגי שהוא. בנוסף, נערים עבדו בענפים לשירות החצר (נגריה, מסגריה, חשמליה), אך אין אף בת אחת (!) העובדת ביום עבודתה באיזה מפעל טכנולוגי כגליל העליון (מחזוריים ח' ו-ט'). ז"א, שקיימת איזו החמצה חמורה של האפשרות לנבש עתודה טובה למפעלים הטכנולוגיים באזורנו, וזאת דוקא בזמן שתקוותינו הכלכל-יות תלויות יותר ויותר בפיתוח הטכנולוגי. תלמיד הלומד גם תוך עבודתו השבועית את מקצועו לעתיד, יצטרף ביתר-שאת ללמודים, כי הוא יראה בהם איזה גשר רחב-ידיים אל חינו ה"אמיתיים". לא פעם מעירים לנו ההלמידים, שביח-הספר על לימודיו "אינו משמעותי ואינו תועלתני". וכאן ניהנת לו הזדמנות להוסיף משמעות ותועלת רבה ללימודיו העכשוויים.

כיצד מגיע תלמיד לחגמה המקצועית?

מושיק:

מיון התלמידים למגמות-לימוד מתבצע בכיתות ט'. למגמה המקצועית מגיעים תלמידים שיש להם:

כישורי ידיים

כושר ריכוז

דייקנות

רצון ללמוד במסלול המקצועי

היכרות מוקדמת.

תלמידי הרמות הגבוהות מודעים וחשופים לכלל האפשרויות הקיימות בכיתה"ס: למודים עיוניים במסלול לבגרות, פיסיקה, מתמטיקה, מסמ"ת. חלק מהתלמידים משובץ, בדרך השליחה, למסמ"ת גמר או למסמ"ר: התלמיד מקבל הערכה, שיתקשה בלימודים עיוניים, ומציעים לו מסמ"ת-גמר - למודים לבגרות בנושא המסלול המקצועי, ושלא לבגרות במקצועות החובה העיוניים. תלמידים שאינם יכולים ללמוד בכל מסלול שהוא לבגרות - ישובצו לרמח מסמ"ר.

השנה הומלצו כ-30 תלמידים למסמ"ת מכניקה במחזור י' - וזה גם מספר התלמידים שבחרו במגמה זו.

מגמת המסמ"ת מציבה בפני התלמיד מספר בעיות:

- 1) מגמה זו דורשת מאמץ גדול יותר מכל מגמה אחרת בכיתה"ס.
- 2) שאלת הזהות המקצועית - בקיבוץ נושא זה עדיין אינו מפותח, ולכן השאלה עדיין לא מטרידה את הנערות והנערים בני ה-15. שאלת לימודי ההמשך ושאלת העיסוק המקצועי בעתיד, באות מאוחר יותר.
- 3) אין מסר ברור מן החברה המנכ"ת (ההורים, המחנכים, המשקים) ומהחברה הבורגת ביישוב בדבר חשיבות הבחירה המקצועית וחשיבות המסלול הטכנולוגיים.

- האם הכישורים המקצועיים שונים אצל בנים ובנות?

- בפועל לומדות כיום 2 בנות במסמ"ת מכניקה במחזור י', ושתיים ב-י"ב. גם במחזור שסיים בשנה"ל תשמ"ז סיימו 2 בנות. זה מצלם כעצם את בעית המגמה המקצועית לבנות, וזוהי בעיה כלל-ארצית. גם ההיצע לבנות אינו רב.

- ולמה אפשר לייחס את זה?

- לרימוי מוטעה. חושבים שטכנולוגיה פירושה עמידה של שעות עם כלי-שיוף. אבל כיום זוהי חשיבה, תכנון, מחשבים.

בכלל, כמה נשים בקיבוץ עוסקות בתפקידים טכנולוגיים? תמונה זו מהווה מסר של החברה לגבי נערה הבוחרת מקצוע.

בפועל, אנו מנסים למצוא מגמות מקצועיות חדשות לכית-ספרנו (מלונאות, ספורט, מחול), שיעוררו עניין אצל הבנות.

היכן הבנות?

דב:

כיום מועט מספר הבנות במסלול הטכנולוגי אין שום הצדקה לכך, שבת לא תלמד ולא תרכוש מקצוע. יש לשנות את הדימוי וליצור סביבה אוהדת. גם את זאת אנו מקווים לעשות במסגרת "השפעתנו" על מחזור ט'.

אני מאמין שכל שנעמיד אתגרים מעניינים וממשיים יותר, יותר תלמידים יצטרפו למסלול המקצועי - ובתוכם בנות.

נסים:

---- אין כל סיבה שלא תהיינה בנות בחינוך הטכנולוגי. 35% מן התלמידים במקצועי בעולם הם בנות. פעם נתפשה הטכנולוגיה כעולם של משאות כבדים ופטישים. היום היא מקצוע של לחיצה על כפתור.

ומדוע אין לנו בנות "טכנולוגיות" ב"עמק החולה"? - פה אשמה מערכת החינוך: המטפלת, ההורה, רכזי חברת הילדים. כל המערכת המלווה לא נותנת מקום לזה.

בנות בחינוך הטכנולוגי:

- מחזור ל' (סיים בתשמ"ז) - 2
  - " ל"א (מסיים השנה) - 2
  - " ל"ב (י"א השנה) -
  - " ל"ג (י' השנה) 2
- מבין שש הבנות - אחת בת קיבוץ.

מדוע אין יותר בנות בחינוך הטכנולוגי? מה משרדת החברה - הורים, מורים, יועצים - לבנות שגומרות כהה ט' מה הדימוי של בחירת המקצועות?

על שאלות אלו ואחרות נסיתי לעמוד בשיחה עם אורלי קורקוס: גלי אוסטרובל - תלמידות כיחה י' במגמת מסמ"ת מכניקה.

הבנות סיפרו על כוונות בקשר למגמה. כ"כ היתה דעה, שנמכניקה עוסקים במכונות. שחיהן סיפרו על תמיהה מצד התלמידים האחרים, מחוץ ומאידך - על עידוד מצד ההורים.

אין בבחירתן משום המשך דרך ההורים - רפואה, הנדסה, חקלאות. מאווי הבית מושלכים בהכרה, שחשוב ללמוד - וללמוד טוב! תעודת-הבגרות של המסמ"ת "שווה יותר".

שתי הבנות, שאינן בנות קיבוץ, חושבות שלבנות בקיבוץ אין היכרות עם נושאים טכנו-לוגיים דרך העבודה - שלא כמו לבנים.

הן מסכימות שיש ריכוזומיה: מכניקה - לבנים, חשבונאות - לבנות, אמנות - לבנות. בניגוד למה ששמענו מן הממסד, שהחינוך הסכ-נולוגי פתוח לכל, מספרת אחת מהן על היסוס מצד המכוונים: "אולי תהיי שם בת יחידה ולא תשתלבי. תחשבי שוב."

בכיתה ט', מדווחות הבנות, אין מספיק מי שידבר איתנו ויסיביר - מה זה בדיוק נתיב טכנולוגי. היועצים והמחנכים לא ידעו לספר על זה.

הבנות מרוצות מבחירתן. מדווחות על עניין בלימודים, ורואות במעמדן הנשי במחלקה גברית נקודה לטובה: הן זוכות להרכה יחס והרכה הערכה.

GETTING TO KNOW YOU

יום אנגלית למחזור י'

לפני כמה שנים הרגשנו, שאנו צריכים להפגיש את התלמידים שלנו עם תלמידי הכיתה האמריקאית הלומדים פה ב"עמק החולה". כידוע הם באים ללמוד בבית-ספרנו לשנה אחת, בכיתה י'. פגישה דכתי נראתה לנו כהזדמנות טובה לעודד חברות בין "שלנו" וביניהם (ציונות, בלי כושה) וגם הזדמנות נהדרת לדבר אנגלית. חוץ מזה, תמיד טוב לצאת מן השגרה.

מה עושים כיום אנגלית? מה קורה? כל שנה זה פחות-או-יותר באותה המתכונת, עם הבדלים קטנים - וכך היה השנה. ביום ה', ה-29.10.87, לא קיימו שיעורים רגילים. זה דורש, כמובן, המון ארגון - אך זה לא הכל! התלמידים היו מחולקים לכיתות-האם בצרף 3 אמריקאים ו-3 מלודים או מורים - מורי האנגלית, מחנכים ושני חברי מ-ל"ב. היום לא חולק לשיעורים, אלא לפעילויות. על הפרק היו - משחקי חברה-היכרות (עם ברז קולמן, מעמיעד); הרצאות קצרות על יהודים בתפוצות (רונה על יהדות רוסיה ויואב פק על יהדות ארה"ב, רונה ויואב מכפר-הנשיא); היה חדר משחק "נחש איפה המקום" עם תמונות מארה"ב ומישראל, ולקינוח - "נחש מי זה" עם תמונות מורים, כשהיו קטנים, צעירים ויפים. הכל באנגלית כמובן. עוד פעילות נחמדה היתה - שירה בציבור; יונתן ברקוביץ (עמיעד) בא ללמד כמה שירים, באנגלית. נוסף לפעילויות אלו, התלמידים הכינו שבוע לפני היום הגדול שאלון, ובו שאלות שתמיד רצו לשאול ואף-פעם לא העזו - הישראלים לאמריקאים ולהיפך. את השאלונים הדפסנו. אחת הפעילויות היתה שיחה דרך השאלון.

לקראת סוף היום - המסיבה. הקדשנו שעה ככל קבוצה להכנת פלקטים, שהיו צריכים להראות משהו על הרקע, האינטרסים והאישיות של הילדים. הפלקטים היו מרשימים מאוד, וגם אם לא כולם היו שיא האמנות, הרי עצם העשייה היתה מוצלחת וחיונית מאוד. גילינו מאילו ארצות באו אבותינו ואבות-אבותינו, גילינו מה אוכלים, מה עושים, מה אוהבים ואל מה מתגעגעים האמריקאים.

בסוף היום התאספנו כולנו במקלט-המועדון למשחק "זה הסוד שלי". עם שרלי רימון, סעדיה גלכ ואריה וולפין. לכולם היו סודות מרתקים מאוד. שרנו, שיחקנו, וכמוכן - אכלנו: פיתה (ישראלית) עם נקניקיות (אמריקאיות) זסלט (בינלאומי?).

במשך כל הבוקר הסתובבו שני חברי מ-ל"ב וצילמו את הארוע.

התגובות היו טובות, אבל הרגשנו, כמוכן, שיש מקום לשיפור. אנו כבר מחכננים את יום האנגלית לשנה הבאה, אז - אם יש רעיונות - אנחנו פתוחים! איך אומרים באנגלית -

A GOOD TIME WAS HAD BY ALL.

עדנה ק

כלי-החקשורה והספרים מרבים לדבר על נתק בין בני-נעורים להוריהם. יתכן שיש קודטוב של אמת בסברה הזאת ואטילו דיא נכונה - הרי ההורים הם עדיין בהחלט הגורם המשפיע ביותר על בני-הנעורים. לכן צר לי לציין, שהרבה הורים מעדיפים שבניהם ילמדו במסגרת עיונית-אקדמאית. לפעמים מסיבות "היומיות": הנטיה לראות את בניהם כצעירים מדי, כילדים שעדיין אינם מסוגלים להכריע הכרעה מחייבת. למודים במקצועות עיוניים ניתנים לשינויים, ואף להעברות פנימיות - יותר בקלות מאשר פרישה מהמסלול המקצועי, על מכלל לימודיו. הורים שהם עצמם בעלי מקצוע טכנולוגי יותר פתוחים ומעוניינים יותר שבנם ילמד במסלול המקצועי. בדומה, החברה הכפרית והקיבוצית אולי משלמת מס-שפתיים לחשיבות הטכנולוגיה, אך קיים מס כפול: בני-הנעורים חשים, שהסביבה מצפה מהם ללמוד לימוד עיוני לקראת בגרות. למרות האופוריה על מרד נעורים, בנינו נוטים ללכת עם הרוב. יש לציין, שבמשך השנים האחרונות לא זכורה לי כל תביעה שהיא ממוסדות משק או מחברים מוסמכים, להענקת הכשרה מקצועית כל-שהי עבור בני האזור. דומני שלא קיים תכנון של משאבי כוח-אדם מקצועי באזורנו.

הטווס והברווזה ה-(לא)-מכוערת.

פה אני משתמש ב"טווס" כסמל של החינוך העכשווי בישראל בכלל ובקיבוץ ובמושב בפרט. כחינוך מעין זה שם את הדגש (וכאן מדובר על דגש חזק) על הבן המתנדב ועל לימודיו - הרי הבן הוא שישמור עלינו מכל צדה, הוא שיבנה את המדינה והוא שייבנה בה. התוצאה - מרבית האתגרים ותשומת-הלב במדינה - ולא בלימודים בלבד - מכוונים כלפי הבנים. ואולם, בד בבד עם נטיה ממלכתית זו, כל אחד מאתנו הכיר בנות, המשמשות מופת בלימודים ובכל פעילות חיובית אחרת. כבר במחקרים של עליזה שנבל ומיכאל נתן נרמז, שחלק מהתלמידות הטובות של "עמק החולה" אמנם מתפקד בצורה חיובית בכל התחומים, אך למרות זאת אין הן מגשימות את כל היכולת הגנוזה בהן, אולי בגין היעדר אתגרים מתאימים. עובדה היא, שאף לא בת אחת בגיל "עשרה" עובדת בקביעות בענף טכנולוגי. בשנה האחרונה איתרו המבדקים הפסיכוטכניים לפחות 5 - 6 בנות המתאימות ביותר ללימוד הטכנולוגי, אך אף לא אחת מהן החליטה בסוף על למידה במסלול זה. לבת לא חסר כורג. היא חסרה לכורג! היעדר בנות בלימוד הטכנולוגי הוא לא רק בעוכרי המסלול הזה, אלא בעוכרי המדינה. אינני יכול להגיד בפסקנות, מדוע הבנות הכריעו נגד המסלול הטכנולוגי: לחץ חברתי או סביבתי? אולי הקושי לעבור כמיעוט למסגרת כה גברית, אחרי שנים רבות מדי שבהן רוב זמן. הבילוי החיוני של הבת הוא בחברה נשית, ולא-כל-שכן בזמן העבודה?

אין זה המקום להרחיב את הדיבור על בעיית הבת בחינוך, ועל הצורך לשנות את החינוך ה"טורסי" השולט לדבר-מה ממוזג יותר; ואולם החינוך הטכנולוגי מהווה עבורנו סכוי ואתגר להוסיף משמעות וקידמה ללימודי ביה"ס, ויפה

היו זמנים - בחדרה ישבנו ...

כן - היינו בחדרה כקבוצת עבודה, להרוויח כספים לפני ההתישבות;
 כו - עבדנו בפרדסים של כפר ויתקין;

כן - נשארנו אנו, האימהות, בחדרה אחרי 2 ביולי 1948 והמשכנו לגור
 ב"מחנה עקיבא" עד מרץ 1950, כשעלינו כאן על הגבעה.

אך לא סבלנו יותר מיתר תושבי הארץ משך מלחמת השחרור ובהחלט
 לא רענו.

ולעניין עצמו: אני יודעת שכמסגרת "הנושא המרכזי - 40 שנה למשק" סיפרה
 חברה שהיתה בחדרה על החיים שם. וכמשך השנים (40) אני אישית שוחחתי עם ילדי
 בית-הספר המקומי פעמים אין ספור, כיצד חיננו לפני קום המדינה ובהתהוותה. ואת
 הסיפורים שילדי/נכדי לא שמעו/שומעים בבית-הספר, אנו השלמנו/משלימים בבית.

נכון, לא סיפרתי על "ערב כרמן מירנדה" - בעוונותי, שכחתי. סיפרתי על השירה
 האדירה של יפה ירקוני, ששמענו ערב אחד מברכת השחיה של חדרה; סיפרתי על המפ-
 גשים עם מרדכי זעירא בקולנוע "חוף" בחדרה; על הביקורים במשק הפועלות הסמוך
 והשיחות המעניינות שהיו שם; על "קפולסקי" בחדרה, ועוד ועוד.

לא פסחתי בסיפורי על טונות התפוזים "קנינו" בפרדס של בנימין. הילדים
 אפילו שמעו, כיצד נתקעתי גבוה בתוך המדרגות של מגדל המים (הבטן הייתה גדולה
 מדי כדי לעבור) כשעליתי יום ליום לכל היום לעבודה - תצפית לסביבה במשך מלחמת
 השחרור.

ילדי גם יודעים שלתקופה ארוכה הבת הבכורה שלנו כינתה חבר מסויים בשם
 "אבא", כי אותו ראתה הרבה בבית התינוקות, בו בזמן שאבא שלה היה אי-
 שם בים בספינה של חיל הים ובא לביקור רק פעם בחודשיים-שלושה.

כל זה היה צו השעה והזמן. גידלנו ילדים לתפארת ובנינו בית חם; בהחלט יש
 מקום לנוסטלגיה ולזכרונות, אך אין מקום למחשבה של "כמה היינו מסכנות! לפי דעתי,
 לא היינו עזובות ונשכחות.

אני מקווה שבשנה הקרובה נספר הרבה, נחגוג וניהנה בצורה ההולמת אותנו ואת
 התרבות שלנו, שהיא תרבות ארץ, יחד עם שמץ חוש ההומור השייך לכפר
 הנשיא; שהיום, אחרי 40 שנה, השוויון וההתחשבות בזולת יתבטאו כמו אז. ואם כן
 נצא כולנו נשכרים.

חג שמח
 ב ת י ה

פתרון התעשה (צ"ל)

מימין לשמאל: 2. מחתהו; 6. סביבון; 12. מיץ;
 14. לוד; 16. קשר; 17. בלי; 19. ירדך; 21.
 מודיעין; 24. כובש; 25. חמהון; 27. ותר; 28.
 חנוכיה; 29. הדף; 31. קשי; 32. אגף; 33. כהן;
 35. עיר מקלט; 37. גוף; 39. זורם; 41. מובאה;
 42. מפתח; 43. חשוד; 45. מימן; 47. חא; 49.
 שמן; 51. העווח; 52. דם; 53. מכבי; 55. קר;
 56. לוי; 57. קרסל; 58. גס; 59. מרוץ הלפיד;
 60. כת.

מלמעלה למטה: 1. עמית; 2. מצדה; 3. חל; 4.
 יום; 5. הדר; 7. בקי; 8. ישן; 9. בר; 10. נבורך;
 11. גישה; 13. ירמיהו; 15. ביח שמאי; 18. לבי-
 בוח; 20. נוה; 22. דוקרב; 23. עריקה; 24. כגף;
 26. נד; 28. חג; 30. פעמון; 32. אסליו; 33. כ-
 זיח; 34. גר; 36. יוד; 37. גף; 38. נחום; 40.
 מחשב; 42. מנחר; 44. שמים; 45. מעוף; 46.
 מוקד; 48. אפן; 50. מרץ; 51. הלל; 52. דלת;
 54. כס; 55. קו; 58. סך.

נְעִימוֹ! ♡ !

חיילים/חיילות

אתם מקבלים בשבת מספר שירותים מיוחדים לכם - חיילים, חיילות, סטודנטים וכו', - מרכזית, קופת-בית, מחסן, ספרות וספרייה. עליכם להקפיד להגיע בזמן לכל מקום, לכן אתם ממהרים, רצים למחסן, לוקחים כביסה בלי לבדוק, ורצים הלאה. קורה שבטעות שמים בתאכם בגד שלא שלכם. מה קורה למי שזה חסר? אנא, הקפידו לבדוק שהכול שייך לכם אישית!

ונסה - ו. בניס

שינוי שיטת רישום פעימות טלפון

עד עכשיו פעימות של שיחות טלפון לחו"ל לא נכללו בסיכום של הפעימות וכל הרישום של שיחות לחו"ל נעשה בנפרד.

החל מ-1/1/88 תהיה שיטת רישום שונה. כאשר חבר יגמור לנצל את "9 הדקות" של שיחות חינם לחו"ל, כל פעימה תירשם ובחודש שבו חבר יעבור על האשראי שלו הוא יחוייב בתקציב הכולל.

כך תיחסך לנו עבודה כפולה של חיובים במשך השנה וזיכויים בסוף השנה.

הנה"ח

הודעה ממחסן הבגדים

מעכשיו והלאה אנו מבקשות למסור את הגרביים (גרבי-עבודה) הזקוקים לתיקון ישירות לידינו, כי אין אנו עושות בירור גרביים.

כל חבר הנכנס ל"שקף"

ומביא צילומים, מתבקש להביא את תעודת המשלוח להנהלת החשבונות.

תודה
אסנת

יעל נ. מוסרת:

יש לי שוב מלאי של כלי קרמיקה. מי שמעוניין לרכוש אותם למתנות לחג וכו' יכול להתקשר איתי.

מוסף לחנוכה

תכנית לחג:

15.12. יום ג', נר ראשון של חנוכה

* תהלכת לפידים מסורתית

* חגיגת חנוכה לכל הגילים - ביה"ס המקומי מארח

16.12. יום ד' - "ערב חברתי של חנוכה"

בילוי חופשי עם לביבות, משחקים וכו'

17.12. יום ה' - פנוי

18.12. יום ו' - "שמונת האורים":

שמונה התרחשויות תחת קורת גג אחת -

שמונה אפשרויות לבחירתך להנאה ועשיה

19.12. שבת - סרט

20.12. יום א' - פנוי

21.12. יום ב' - עדיין בסימן שאלה

22.12. יום ג' -

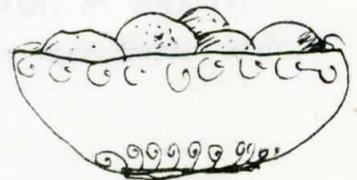

(נר שמיני) "חנוכה-כית" - השכונה

החדשה מזמינה את הציבור לחנוכה ביתה.

פרטים יבואו בהמשך.

חג שמח!

פתא'ים ופא'ו'ים דחא

אדם מדליק נר מנר -
זה נהנה וזה לא חסר

נר לאחד - נר למאה

נר לרגליו = עקרון שלפיו נוהג האדם

חיפש בנרות = חיפש בקפדנות

הלך לאורו = היה נאמן לעקרון או אמונה מסוימים

אורו פניו = היה שמח מאוד

דער נרו = באה עליו צרה

אקורותיה של אנניעט מאוז'בור*

המנון החנוכה, המלווה את הדלקת נרות החג, ירוע בשתי נעימות:

* האחת מקורה איטלקי, ונר-שמה ע"י ב. מרצ'לו ב-1724. זוהי מגנינת-יחיד שקטה, שאופיה משתפר ושל מר.

* השניה - הלחן המקובל כ-יום, נמרץ ומלא-כוח, ועליו נרחיב את הדיבור.

תיר נגינה קדומים (מ-1450, 1696, 1744) מרמזים על חלקים מן המגנינה ה-ידועה לנו. ארבעה מפסקי השיר מתג-יום בשירים עממיים אלה, מבהמה. כן נמצאים רמזים מאחרים יותר במגנינות-עם משלזיה.

* קו נוסף מוביל אותנו אל הכורא-לים - המנוני הדת, הפרוטסטנטיים, עם הופעת מרטין לותר שחי בין השנים 1483-1546. על מנת לקרב את המאמי-נים אל עבודת הדת ולשתפם בטכסים ה-נצריים באופן פעיל, שילב לותר בסדרי התפילה שירי-רחוב נפוצים, להם התאים מלות תפילה.

ההליך זה החל בבוהמיה. הפרוטס-טנטים ראו עצמם כאנשי "הכנסייה החד-שה", - כני ישראל חדשים, הנלחמים נשכתי עובדי-האלילים - הכנסייה הקתו-לית. זהו אליו קשר נסתר אל היהדות...

נעימת "מעוז צור" מופיעה ברמיון רב בתוך שלושה שירי דת כאלה, שכתב-

ידם הוא מ-1505. החוקרים סבורים ש-טפוס המגנינות העממיות עברו אז על פני אירופה כולה, ולא היו בעלי ד-פוסים לאומיים מיוחדים. כך נספגו האחת בשניה ללא קשיים מרובים ו-ללא מהפכות ושינויים רבים.

כדאי להזכיר את "מעוז צור" נוסח פראג (מ-1820) בו נשתמרו ע-טורים מיוחדים האפייניים כל-כך ל-פרקי הזמרה היהודית המסורתית, ועם זאת ניכרת התשתית של שירי התפילה הנצריים.

לאחר שעבר המנון "מעוז צור" "שיפוצים" רבים, אותם שיפץ העם וטעמו המערבי השתלט, הגענו לשיר השלם, בעל התבנית האחידה, התואם כל-כך את אירת החג.

לקראת האספה הערב 29.11.87.

סיום הדיון לגבי ניהול התקציב האישי הכולל.

באור הדיונים שהחלו כבר בקשר להעברת תקציבים שונים מתקציבי הקיום לתקציב האישי הכולל אנו מורידים את ההצעה לצרף את תקציב הריהוט לתקציב הכולל האישי.

נשארים עוד שני סעיפים שעלינו להחליט בתום הדיון הערב:

1. על כל חבר שיש לו יתרה שלילית שהצטברה בעבר, לחסל את חובותיו במשך שנתיים או שלושה. לשם כך ינוכו מתקציבו השנתי עד 20% בכל שנה עד שהחוב משולם. יתרת התקציב בשנים אלו תחולק לפי סעיף 1-6 לעיל.
2. לפני מימוש זכויות שעומדות לרשות החבר בתקציב לנסיעה לחו"ל, עליו לחסל מדמי התקציב יתרה שלילית בתקציבו הכולל. תינתן אפשרות לכל חבר שרוצה בכך להקדיש סכומים מתקציב לחו"ל לחיסול חובות בתקציבו הכולל.

הצעה אישית לאסיפה

(1) חידון רקע:

- ביום א' התקיימה ישיבה של ועדה "ב", והשתתפו בה: מרכז ועדה ג', מרכז ועדה ד', מרכז ועדה ה', מרכז ועדה ו', מרכז ועדה א', ומרכז ועדה ב' - שהוא יושב ראש הישיבה.
- ביום ב' התקיימה ישיבה של ועדה "ג", והשתתפו בה: מרכז ועדה ד', מרכז ועדה ה', מרכז ועדה ו', מרכז ועדה א', ומרכז ועדה ב', שהוא יו"ר הוועדה.
- ביום ג'.....ביום ד'.....ביום ה'.....ביום ו'.....
- איך קוראים למצב הנ"ל?
- (1) דמוקרטיה (2) כסאות מוזיקליים (3) קדושת השבת (4) אנרכיה (5) איוש ועדות בכפר הנשיא.

(2) מטרת החוזר

- (1) להדגים לאיזה אבסורד אנטי דמוקרטי הגענו, כאשר מאישים ועדות! כיצד ניתן להסביר שבועדת כח-אדם ישבו בתוקף תפקידם, 80% מחברי הוועדה? מה מרגיש "החבר הפשוט" בקשר לייצוגו בוועדה או לסיכווייו מול ממסד כה כבד?
- (2) לדרוש רויזיה לגבי תפקידי הוועדות הבאות: ועד כח-אדם, ועדת עבודה, ועדת הצעות, ו.....ועדת תכנון כח-אדם, שכלל אינה קיימת.
- כיום קיים טשטוש תחומים טוטאלי בעבודתן של הוועדות, וחסר תכנון מינימלי לאיוש תפקידים ובכלל כח אדם. כתוצאה מכך הרבה נושאים מוזנחים לגמרי, נושאים אחרים מטופלים ע"י הוועדה שלא קיבלה מנדט לכך, בעיות דחופות נפתרות ע"י שליפות מהמותן, ועובדות מוגמרות אשר רק מגיעות לוועדה או לאסיפה לקבלת חותמת גומי.

(3) ברצוני להביא כאן הצעה, לליבונו, לתיקון המצב. ולכן לדעתי יש להקפיא כל החלטה בנושא איוש ועדת כח-אדם (העלתי קו זה, גם לפני בחירת חברים לוועדת עבודה לפני מספר שבועות, אך נאמר לי שזה לא רלבנטי באותו רגע).

- (א) ועדת עבודה - תפקידה לטפל בכל נושאי העבודה (תקנונים, נורמות, משמעת, יעול), וכמו-כן איוש מקומות עבודה עד לתקופה של שנה. מרכז הוועדה: רכז שרותים.
- (ב) ועדת תכנון כח אדם - תפקידה לתכנן את מערך כח האדם לטווחים הבינוניים (משנה ומעלה) והארוכים, כולל כל התפקידים ורכזי ועדות שמקבלים זמן מהסידור.. רכז הוועדה ייבחר ע"י האסיפה.

(ג) כל ועדה תהיה עצמאית וריבונית, וכפופה לוועדת המשק, מזכירות ואסיפה.

(ד) תפקידו של מרכז המשק במערכת זו, הוא להוריד הנחיות לוועדות אלה, אך לא לנהלן.

13/c

דו"ח משיבת המזכירות מיום: 20.11.87.

נכחו: קרול ב', מיכאל ד', שרה ד', ג'וליה נ', יענקל מ', דודו פ', גרשי א', שאולה א', ישראל א', מקס מ'.

1. בקשת הילרי ויופי לצאת לשנת חופש. (מוזמנים: הילרי ויופי א')

הזוג הסביר לחברי המזכירות את המניעים לבקשתם. במקביל לבקשתם לשנת חופש עלה צורך בנסיעת חרום לדרום-אפריקה לאחותה החולה של הילרי. המזכירות המליצה כי שתי הבקשות תשולכנה בתוך הבקשה לשנת חופש שתתחיל מיד.

עם שובם של הילרי ויופי מחו"ל יחזרו למשק לשם סדורים סופיים לשנת החופש בארץ ויתגוררו במשק לתקופה קצרה זו.

לגבי הילדים, קרן וארז כבר גדולים ועומדים ברשות עצמם. לגבי הילה וגל הלומדים כעת בי"ב ישנה בקשה כי הם ישארו במשק לתקופה המדוברת. ישנה תמיכה מצד מוסדות החינוך כי הם ישארו ויסיימו את לימודיהם כאן. המזכירות תומכת גם בבקשה זו מה עוד שבמשך התקופה המעמד שלהם ישתנה ל"מועמדות".

הבקשה תובא לאשור האסיפה ביום א' 22.11.87.

2. תקציב החוגים האזוריים. (מוזמנים: שושי ק', צפורה ס', ג'קי ע')

בדיון שהתקיים במזכירות על נושא תקציב השתלמויות קצרות עם נציגי וועדת ההשתלמויות, הסתמכנו על המידע שהחוגים האזוריים לא יעלו כלום או לפחות תהיה קטנה ביותר. מתברר עתה שזה אינו המצב ותהיה פה חריגה מהמסגרת שהמזכירות קבעה.

לאור מצב זה החליטה המזכירות כי כל חבר יכול לצאת לחוג אחד בלבד. חבר שלומד במקום אחר לא יוכל להשתתף בחוגים האזוריים. כמו כן הוחלט כי כל ההוצאות מלבד דמי ההשתתפות הן על חשבון החבר עצמו.

הערה: על החברה להכין כי סכום החריגה בא מהמסגרת התקציבית הכללית של השנה הבאה מאחר ונפלה טעות בחישוב התקציב השנה. הפרשים שהצטברו ינוכו מתקציבים אחרים לכשיתקיים דיון על תקציבי 1988.

3. טובי וברנרד וולף.

בשיחה עם המזכירה הבעיה טובי את רצונה ורצון בעלה לחזור למשק אך לא בחורף 1987 כפי שסוכם בתחילה אלא באביב 1988. המזכירות קבלה את בקשת הזוג ואשרה אותה.

עם שובם של הילרי ויופי מחו"ל יחזרו למשק לשם סדורים סופיים לשנת החופש בארץ ויתגוררו במשק לתקופה קצרה זו.

לגבי הילדים, קרן וארז כבר גדולים ועומדים ברשות עצמם. לגבי הילה וגל הלומדים כעת בי"ב ישנה בקשה כי הם ישארו במשק לתקופה המדוברת. ישנה תמיכה מצד מוסדות החינוך כי הם ישארו ויסיימו את לימודיהם כאן. המזכירות תומכת גם בבקשה זו מה עוד שבמשך התקופה המעמד שלהם ישתנה ל"מועמדות".

הבקשה תובא לאשור האסיפה ביום א' 22.11.87.

2. תקציב החוגים האזוריים. (מוזמנים: שושי ק', צפורה ס', ג'קי ע')

בדיון שהתקיים במזכירות על נושא תקציב השתלמויות קצרות עם נציגי וועדת ההשתלמויות, הסתמכנו על המידע שהחוגים האזוריים לא יעלו כלום או לפחות העלות תהיה קטנה ביותר. מתברר עתה שזה אינו המצב ותהיה פה חריגה מהמסגרת שהמזכירות קבעה.

לאור מצב זה החליטה המזכירות כי כל חבר יכול לצאת לחוג אחד בלבד. חבר שלומד במקום אחר לא יוכל להשתתף בחוגים האזוריים. כמו כן הוחלט כי כל ההוצאות מלבד דמי ההשתתפות הן על חשבון החבר עצמו.

הערה: על החברה להבין כי סכום החריגה בא מהמסגרת התקציבית הכללית של השנה הבאה מאחר ונפלה טעות בחישוב התקציב השנה. הפרשים שהצטברו ינוכו מתקציבים אחרים לכשיתקיים דיון על תקציבי 1988.

3. טובי וברנרד וולף.

בשיחה עם המזכירה הבעיה טובי את רצונה ורצון בעלה לחזור למשק אך לא בחורף 1987 כפי שסוכם בתחילה אלא באביב 1988. המזכירות קבלה את בקשת הזוג ואשרה אותה.

4. בנית תקציבי צריכה.

המזכירה מסרה כי ג'קי ע' ומייקל ד' כבר מעבדים את הנתונים של תשעת החודשים הראשונים של שנת 1987 על מנת לקבל מידע ורושם כללי לגבי תקציב 1988. עתה אנו מחכים לקבל את המלצות התק"ם בנושא זה.

המזכירות קבעה את הצוות אשר ירכיב את ועדת התקציבים והוא: מרכז המשק, רכז ענפי שרותים, מזכיר/ה, גזבר, מרכז ועדת החברה, תמחירן וקולין פ'. בד בבד יתקיימו דיונים כוועדת החברה על ההיבטים העקרוניים של הנושא מאחר ותפקיד ועדת התקציבים הוא יותר פונקציונאלי. הצעות עקרוניות שיועלו בדיוני ועדת החברה בנושא תקציבים תובאנה לדיון במזכירות ובאסיפה. המטרה היא שתכנית התקציבים תהיה מוכנה עד 1 בינואר.

בירה: בדברי הכפר של יום ו' 20.11.87 מופיעה כתבה של שרה ד' על הסמינר לצריכה ושרותים שחלקו מתייחס להצעות שאולי תעלינה לדיון באסיפה.

. ועדת אד-הוק.

מזכירות מינתה ועדת אד-הוק שתפקידה להציע מועמד לתפקיד מרכז המשק.

ועדה ישבו: מינה ס' (חברת ו. ההצעות), יוסי כ', ריימונד ג' ודודו פ'.

- * At this time last year we already had 287 mm of rain - this year a mere 50 mm. But the weather-man says there is more on the way this week-end.
- * Gillie Collins went off to see the world last week - Have a wonderful time Gillie and don't forget us.
- * Anat Arnold is home for a short while, and brings regards from Nirah. Welcome home - nice to see you!
- * The visit we had from a group of "legislators", organised by Yo'av Peck went off very nicely. Amongst them was one lady who is apparently the Mayoress (or whatever they call it there) of Queens in New York!
- * The Upper Galilee Choir, where we have several representatives, is taking part in a Festival of Jewish Music at the "Ramada" Hotel in ; Jerusalem. Next month we shall be able to hear them at Kfar Hanassi, where they are having a week of rehearsals, which will close with a concert for the "local population".
- * "Habonim Metals" is represented at an industrial exhibition "Chemistry taking place in Tel Aviv this week. Let's hope they make lots of useful contacts.
- * There was another General Meeting about the future of our other factory without any decision-making at this stage. Another meeting will take place in another few weeks.
- * Another point of discussion in the kibbutz is the future of our school, and it looks more and more as if we will have to close down and send the little ones to one of the district schools too.
- * A fresh group of babies will be entering the baby-house this week. Some of the young mothers have been waiting for some months for this event!

SHABBAT SHALOM and MERRY CHANUKKA

Inge

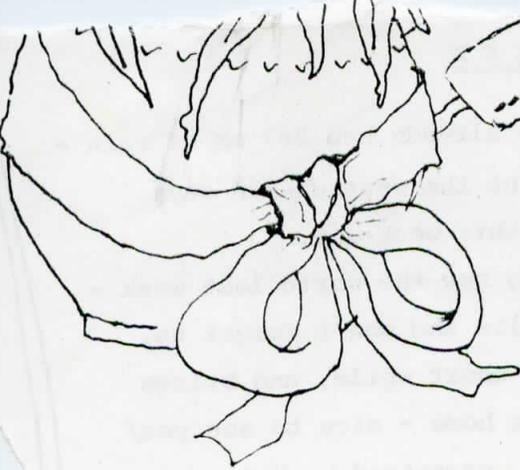
Yael Neminov has another selection of ceramic ware for sale. If you are interested, please contact her.

JHRZEIT

25 Kislev - Moshe Do'ari
28 Kislev - Channa Yodeikin

מזל טוב מזל טוב

HAPPY BIRTHDAY

18.12.87. Ephraim Ma'ayan
Miriam Hame'iri
Danny Samberg

14.12. Bilhah Ayalon

15.12. Tommy Amit
Itamar Eder
Ta'ir Cahana

16.12. Rinah Cohen
Eddie Neminov

17.12.87. Uddie Agam
Danny Kaplan
Raffie Scheingesicht
Carmie Cina

19.12.87. Harry Bilgory
Tal Kramer (Ben Z'vi
grandson)

18.12. Allan Easton
Pat Ben- Z'Ev
Clair Levine (granddaughter)
Yotam Atir (Mendzigorsky grandson)

MAZAL TOV
to Grandma Blanche Levy
and to the parents
DINAH & BENSON
on the birth of

HAPPY ANNIVERSARY

15.12.87. Anat & David Erenberg
16.12. Helen & Ivan Levine
Ednah & Alec Collins
Teivah & Bernard Wolf

ALON-DAVID

PROGRAMME FOR THE CHANUKKA WEEK

TUESDAY NIGHT - EREV CHANUKKA - Traditional Torchlight Procession
and an invitation to a Chanukka Party organised by
our school.

WEDNESDAY NIGHT - Social Evening - with Latkes and games.

FRIDAY NIGHT - "EIGHT LIGHTS" an evening of varied activities in the
dining-room.

SATURDAY NIGHT - FILM - "ROSELAND" with Geraldine Chaplin
Christopher Vulcan

Three separate stories - the common denominator being the
search for a partner, for life, or at least for a while,
during an evening at "Roseland", a New York dance-hall.